

Wereldoorlogen

Interbellum

De tijd van koningin Wilhelmina

TIJD VAN BURGERS EN STOOMMACHINES

TIJD VAN WERELDOORLOGEN

1880

1900

1920

1940

Interbellum 1918 - 1940

crisisjaren
1929 - 1940

1937: Juliana x Bernhard

1938: Beatrix geboren

Minimum

1. Wat bedoelen we met 'interbellum'?	1. De tijd tussen de twee wereldoorlogen.
2. Wat betekent stemrecht voor allen?	2. Alle mannen en vrouwen mogen stemmen en gekozen worden.
3. Wat was de vergissing van Troelstra?	3. Hij beweerde dat in ons land een revolutie kwam.
4. Wat deed het volk als antwoord op Troelstra?	4. Het volk betuigde in Den Haag steun aan het Oranjestuif.
5. In welk land begon de crisis?	5. In de Verenigde Staten van Amerika.
6. Wie was in Nederland premier in de crisisjaren?	6. Minister-president Colijn.
7. Hoe bestreed Colijn de crisis?	7. Door te bezuinigen.
8. Welke maatregelen nam de regering om te bezuinigen?	8. 1. Lagere lonen voor ambtenaren. 2. Hogere belastingen. 3. Werkverschaffingsprojecten.

9. Noem twee werkverschaffingsprojecten.	9. 1. Inpoldering van de Wieringermeer. 2. Aanleggen van de Afsluitdijk.
10. Wat wordt met 'steun' bedoeld?	10. Werklozen kregen van de regering een deel van hun laatstverdiende loon.
11. Wat is het Jordaanoproer?	11. Rellen in een Amsterdamse buurt na het verlagen van de werklozensteun.
12. Wat betekent 'NSB'?	12. Nationaal Socialistische Beweging.
13. Wie was de leider van de NSB?	13. Anton Mussert.
14. Waarom groeide de NSB?	14. De mensen dachten dat Nederland door de NSB welvarend zou worden.
15. Waardoor werd de NSB weer kleiner?	15. De NSB ging steeds meer op Hitlers nazipartij lijken.
16. Uit welke twee leden bestond ons Koninklijk Huis na de dood van koningin Emma en prins Hendrik?	16. Koningin Wilhelmina en haar dochter prinses Juliana.
17. Met wie trouwde prinses Juliana?	17. Met de Duitse prins Bernhard.
18. Waar gingen zij wonen?	18. Paleis Soestdijk.
19. Hoe heet hun oudste dochter?	19. Prinses Beatrix.
20. Wat is De Stijl?	20. Een groep kunstenaars die veel rood, geel en blauw gebruikten met rechte lijnen.

Basis

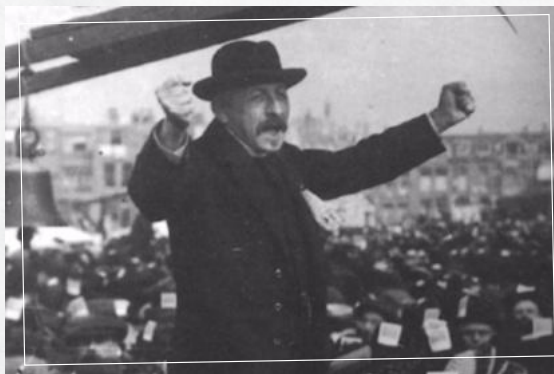
Jaartallen

1929-1940:	Crisisjaren
1937:	Huwelijk prinses Juliana en prins Bernhard
1938:	Geboorte prinses Beatrix

Na de oorlog

1. De vergissing van Troelstra.
 - a. Waarin heeft Troelstra zich vergist?

- b. Op 28 november 1918 zei ds. G.H. Kersten in een preek:

...'Wij hebben ons vergist', ziedaar, haar tragisch einde. Vergist in het volk; neen, vergist in God. Gij rekende buiten de Almachtige om; gij Troelstra en uw aanhang. Gij meende dat de God onzer vaders niet bestond, Zich met uw doen niet bemoeide. Maar Hij is ontwaakt uit Zijn heilige woning.'...

Ds. Kersten zei dat Troelstra zich in iemand anders had vergist. In Wie?

- c. De Heere bestuurde de harten van ons volk. Hoe liet ons volk zien dat ze geen revolutie wilde?

- d. Ds. Kersten zei ook in deze preek:

...'De Heere zegene onze Wilhelmina, en geve haar genade om de belijdenis der vaders onvervalst te beminnen, en sterke haar in allen moeilijke weg, opdat ze haar volk tot des Heeren wegen getrouw terugroepe.'...

Wat wenste ds. Kersten?

e. Zou deze wens ook in onze tijd nodig zijn? Leg uit.

De crisisjaren (1929-1940)

2. De crisisjaren.

a. Welke woorden horen bij de crisisjaren? Kleur deze vakken rood.

veel handel	grote werkloosheid	armoede	Boerenoorlog	loonsverhoging
bedrijven sluiten	welvaart	opkomst NSB	eerste auto's in Nederland	Colijn

b. Hoe ontstonden de crisisjaren? Zet de zinnen in de goede volgorde.

- ___ Heel veel Nederlanders raken hun baan kwijt.
- ___ Nederland kan geen geld meer verdienen aan Amerika.
- 1 Het wordt crisis in Amerika.
- ___ Nederlandse bedrijven moeten sluiten.

c. In de crisisjaren kregen werklozen geld van de regering.

Dat noemen we ook wel _____

- d. Je kreeg dat geld niet zomaar: je moest twee keer per dag naar een stempellokaal. Waarom was dat? Kleur het rondje van de goede zin.
- Om ervoor te zorgen dat je niet stiekem ging werken.
 - Om de mensen in het stempellokaal van werk te voorzien.
 - Om ervoor te zorgen dat iedereen kon zien dat je geen werk had.
- e. De regering hielp de werklozen. Welke drie dingen konden werklozen van de regering krijgen? Kleur deze vakken rood.

fietsplaatje

radio

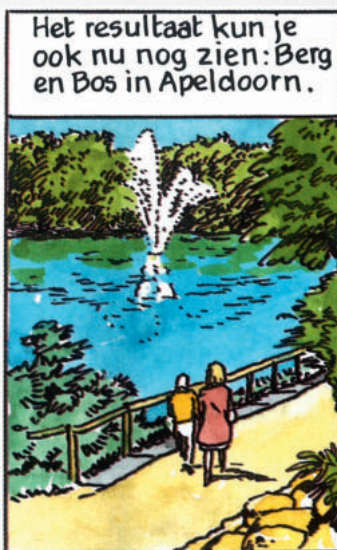
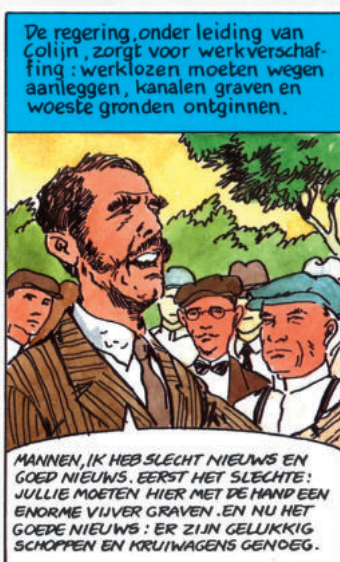
aardappelen

sokken

wasmiddel

ondergoed

3. Bekijk de strip.

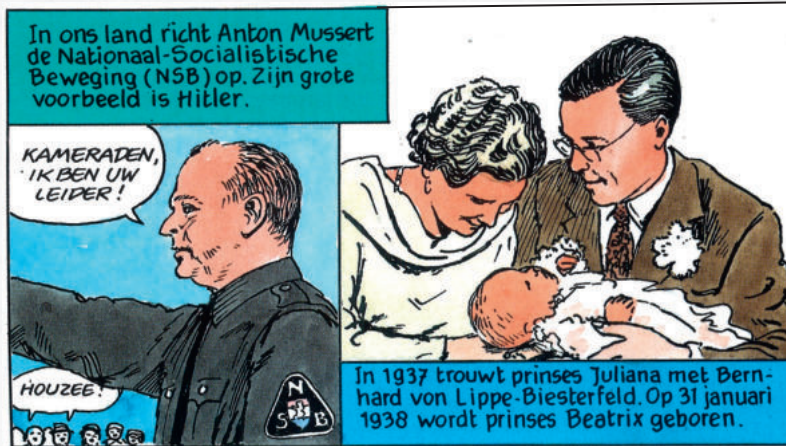
- a. Welke drie voorbeelden van werkverschaffing worden in de strip genoemd?

1. _____
2. _____
3. _____

- b. Bij welke van de drie genoemde voorbeelden hoort Berg en Bos?

c. Kijk naar de tekening. Wat zou nu de functie zijn van Berg en Bos?

4. Bekijk de strip.

a. Wat betekent 'NSB'?

b. Als jij in de jaren '30 had geleefd, zou jij dan op de NSB hebben gestemd? Leg uit.

c. Wie was Musserts grote voorbeeld?

d. Wat vond Mussert zo goed aan hem?

e. Uit welke vier mensen bestond het Oranjehuis in 1938?

5. De Stijl.

a. Streep door wat niet goed is.

1. De Stijl werd opgericht na de Eerste Wereldoorlog / Tweede Wereldoorlog / Koude Oorlog.
2. De Stijl was een groep kunstenaars / schrijvers / winkeliers.
3. De Stijl was ook de naam van een standbeeld / tijdschrift / krant.

b. De belangrijkste schilder uit de tijd van de Stijl was _____ . Net zoals alle

Stijl-kunstenaars gebruikte hij maar drie kleuren: _____ , _____ en

We noemen die kleuren ook wel _____ .

c. De stijl van de Stijl-schilders was heel bijzonder. Waarom schilderden ze op die manier? Kleur het rondje van het juiste antwoord.

- Ze hadden geen geld voor verschillende kleuren verf.
- Ze vonden dat deze kleuren en rechte vlakken zorgden voor harmonie.
- Ze waren boos op de wereld. Daar passen deze hoekige vormen het beste bij.

Extra

De crisisjaren (1929-1940)

1. Hendrikus Colijn – premier in crisistijd.

a. Deze afbeelding is een verkiezingsposter. Leg kort uit wat verkiezingen zijn.

b. Waarom zouden mensen, volgens deze poster, moeten stemmen op H. Colijn?

c. Van welke partij was Colijn de leider? Schrijf de volledige naam en de afkorting op.

d. Schrijf achter de naam van de partij wie er op dit moment de leider van is.

CDA: _____

SGP: _____

CU: _____

VVD: _____

PVDA: _____

D66: _____

2. Het Rietveld-Schröderhuis in Utrecht.

a. Wie is de architect van dit huis?

b. In welke stijl is het gebouwd?

c. Waaraan kun je dat zien?

d. Dit huis staat op de lijst van UNESCO Werelderfgoed. Leg uit wat dat betekent.

e. Staan er in jouw omgeving ook huizen die in deze bouwstijl zijn gebouwd? Zo ja, schrijf dan hier de locatie op.

f. Zoek uit in welk jaar jullie huis gebouwd is. Zoek ook uit of het in een speciale bouwstijl gebouwd is.

3. Een volle maat.

De tijd tussen de twee wereldoorlogen wordt interbellum genoemd. Ds. J. Fraanje was in die tijd predikant te Barneveld. Tijdens een catechisatieles zei hij tegen de catechisanten:

...‘God kwam in 1914 met een wereldoorlog en duizenden mensen vielen in de strijd, de maat was vol. Toen is Nederland nog gespaard. Maar als Nederland doorgaat met zondigen en God verachten, zal de Heere ook met Nederland doorgaan, de maat zal eens vol wezen.’ ...

a. Wat bedoelt ds. Fraanje met ‘een volle maat’?

b. Deze uitspraak is een profetie. Hoe is die profetie vervuld?
